

Exam. Code: 0004
Sub. Code: 0339

2071
B.A./B.Sc. (General) Fourth Semester
Sociology
Paper: Social Institutions
(In all mediums)

Time allowed: 3 Hours

Max. Marks: 90

NOTE: Attempt five questions in all, including Question No. I which is compulsory and selecting one question from each Unit.

x-x-x

I. Answer any nine of the following in about 5-7 lines each:-

- a) Two features of institutions
- b) Sacred
- c) Polygny
- d) Kinship
- e) Monogamy
- f) Patriarchal family
- g) Joint family
- h) Production
- i) Socialism
- j) Traditional Authority
- k) Two functions of Political Parties
- l) Animism

(9×2)

UNIT - I

II. Define 'Institutions'. Explain the functions of institutions. (18)

III. What do you mean by the term 'Society'? Discuss the main differences between institutions and society. (18)

UNIT - II

IV. Write the advantages and disadvantages of polygandry marriages. (18)

V. Define 'family'. Explain changes in the family institutions with regard to its structure and functions. (18)

UNIT - III

VI. What are the main functions of economic institutions? (18)

VII. Define 'State'. What are the main functions of state? (18)

UNIT - IV

VIII. Discuss the various functions and dysfunctions of Religion. (18)

IX. What do you understand by Religious institutions? Briefly discuss the contributions of Durkheim and Weber with regard to functions of Religion? (18)

x-x-x

(Hindi and Punjabi versions enclosed)

P.T.O.

(2)

ਨੋਟ: ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਪਾँਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਕੇ ਉਤਰ ਦੇਂ। ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਸੇ ਏਕ-ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਚਧਨ ਕਰੇਂ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-1 ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ।

**_*_

1. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਨੌ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ) ਕਾ ਉਤਰ 5-7 ਪਕਿਤਯੋਂ ਮੇਂ ਦੀਜਿਏ:-
(ਕ) ਸੰਸਥਾ ਕੀ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਏਂ
(ਖ) ਪਕਿਤ
(ਗ) ਬਹੁਪਤਨੀ ਵਿਆਹ
(ਘ) ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ
(ਙ) ਏਕ ਵਿਆਹ
(ਚ) ਪਿਤ੍ਰਸਤਾਤਮਕ ਪਰਿਵਾਰ
(ਛ) ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ
(ਜ) ਉਤਪਾਦਨ
(ਝ) ਸਮਾਜਵਾਦ
(ਞ) ਰਸਮੀ ਅਧਿਕਾਰ
(ਟ) ਰਾਜਨੈਤਿਕ ਦਲ ਕੇ ਦੋ ਕਾਰਯ
(ਠ) ਅਧਿਆਤਮਕਵਾਦ

ਭਾਗ-1

2. ਸੰਸਥਾਓਂ ਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀਜਿਏ। ਸੰਸਥਾਓਂ ਕੇ ਮੁਖਯ ਕਾਰਯੋਂ ਕਾ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਮੇਂ ਵਰਨਨ ਕੀਜਿਏ।
3. ਸਮਾਜ ਸ਼ਬਦ ਸੇ ਆਪਕਾ ਕਯਾ ਅਭਿਪ੍ਰਾਯ ਹੈ? ਸਮਾਜ ਔਰ ਸੰਸਥਾਓਂ ਮੇਂ ਅੰਤਰ ਕਾ ਵਰਨਨ ਕੀਜਿਏ।

ਭਾਗ-2

4. ਬਹੁਪਤਿ ਪ੍ਰਥਾ ਵਿਆਹ ਕੇ ਲਾਭ ਔਰ ਹਾਨਿਯੋਂ ਕਾ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਮੇਂ ਵਰਨਨ ਕੀਜਿਏ।
5. 'ਪਰਿਵਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਕਯਾ ਅਰਥ ਹੈ? ਪਰਿਵਾਰ ਸੰਸਥਾ ਕੀ ਸੰਰਚਨਾ ਔਰ ਕਾਰਯੋਂ ਮੇਂ ਬਦਲਾਵ ਲਾਨੇ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕੋਂ ਕੀ ਵ੍ਯਾਖਯਾ ਕਰੇਂ।

ਭਾਗ-3

6. ਆਰਥਿਕ ਸੰਸਥਾਓਂ ਕੇ ਮੁਖਯ ਕਾਰਯੋਂ ਕਾ ਸੰਖੇਪ ਮੇਂ ਵਿਵਰਣ ਦੀਜਿਏ।
7. 'ਰਾਜਯ' ਸ਼ਬਦ ਸੇ ਆਪਕਾ ਕਯਾ ਅਭਿਪ੍ਰਾਯ ਹੈ? ਰਾਜਯ ਕੇ ਮੁਖਯ ਕਾਰਯੋਂ ਕੀ ਵ੍ਯਾਖਯਾ ਕਰੇਂ।

ਭਾਗ-4

8. ਧਰਮ ਸੰਸਥਾ ਕੇ ਮੁਖਯ ਕਾਰਯੋਂ ਔਰ ਹਾਨਿਯੋਂ ਕੀ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਮੇਂ ਵ੍ਯਾਖਯਾ ਕੀਜਿਏ।
9. ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਓਂ ਸੇ ਕਯਾ ਅਭਿਪ੍ਰਾਯ ਹੈ? ਧਰਮ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿ ਦੁਖੀਸ ਔਰ ਵੇਬਰ ਕੇ ਸਿਫ਼ਾਨਤੋਂ ਕਾ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਸੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਬਤਾਏ।

**_*_

(3)

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

**_*_

1. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨੌ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (ਹਰ ਇੱਕ) ਦੇ ਉੱਤਰ 5-7 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-
(ੳ) ਸੰਸਥਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
(ਅ) ਪਵਿਤਰ
(ੲ) ਬਹੁਪਤਨੀ ਵਿਆਹ
(ਸ) ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ
(ਹ) ਇੱਕ ਵਿਆਹ
(ਕ) ਪ੍ਰਿਤਰਸਤਾਤਮਕ ਪਰਿਵਾਰ
(ਖ) ਸਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ
(ਗ) ਉਤਪਾਦਨ
(ਘ) ਸਮਾਜਵਾਦ
(ਙ) ਰਸਮਿ ਅਧਿਕਾਰ
(ਚ) ਰਾਜਨੈਤਿਕ ਦੱਲ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਜ
(ਛ) ਅਧਿਆਤਮਕਵਾਦ

ਭਾਗ-1

2. ਸੰਸਥਾ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਾਂ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
3. ਸਮਾਜ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।

ਭਾਗ-2

4. ਬਹੁਪਤਿ ਪ੍ਰਥਾ ਵਿਆਹ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨਿਆਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
5. 'ਪਰਿਵਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਸਮਝਾਓ। ਪਰਿਵਾਰ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਭਾਂਚੇ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਵ ਆਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-3

6. ਆਰਥਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
7. 'ਰਾਜ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ? ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-4

8. ਧਰਮ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਹਾਨੀਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
9. ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਦੁਰਖੀਮ ਅਤੇ ਵੇਬਰ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੱਸੋ।

**_*_